Oikeustapauskokoelma

VIRKAMIESTUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)
14 päivänä syyskuuta 2010

Asia F-52/09

Delfina Da Silva Pinto Branco
vastaan
Euroopan unionin tuomioistuin

Henkilöstö — Virkamiehet — Palvelukseen ottaminen — Koeajalla oleva virkamies — Irtisanominen koeajan päätteeksi — Puolustautumisoikeudet — Soveltuvuuden arviointi — Tuomioistuinvalvonta

Aihe: EY 236 ja EA 152 artiklaan perustuva kanne, jolla Da Silva Pinto Branco vaatii ensisijaisesti kumottavaksi yhteisöjen tuomioistuimen 24.10.2008 tekemän päätöksen, jolla kantaja irtisanottiin koeajan päätteeksi, ja toimielimen velvoittamista korvaamaan hänelle irtisanomisesta aiheutunut henkinen kärsimys.

Ratkaisu: Kanne hylätään. Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tiivistelmä

1. Henkilöstö — Kanne — Virkamiehelle vastaisen toimen käsite — Valmisteleva toimenpide — Virkamiehen koeaikana tehdyt toimenpiteet eivät kuulu virkamiehelle vastaisen toimen käsitteen piiriin (Henkilöstösääntöjen 34, 90 ja 91 artikla)

2. Henkilöstö — Palvelukseen ottaminen — Koeaika — Irtisanominen koeajan päätteeksi — Koeajalla olevan virkamiehen ja arvioijan kuulemista koskevasta vaatimuksesta kieltäytyminen — Puolustautumisoikeuksien kunnioittamista koskevaa periaatetta ei ole loukattu eikä huolenpito- ja avustamisvelvollisuuksia ole laiminlyöty
(Henkilöstösääntöjen 24 artikla ja 34 artiklan 3 kohta)

3. Henkilöstö — Palvelukseen ottaminen — Koeaika — Tulosten arviointi — Koeajalla olevan virkamiehen soveltuvuuden arviointi — Tuomioistuinvalvonnan rajat
(Henkilöstösääntöjen 34 artikla)

1. Virkamiehelle vastainen toimi on ainoastaan sellainen toimi, jolla on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka vaikuttavat hänen etuihinsa suoraan ja välittömästi muuttaen hänen oikeusasemaansa selvästi. Kun on kyse toimista tai päätöksistä, jotka tehdään monivaiheisessa menettelyssä eli esimerkiksi sisäisessä menettelyssä, kannekelpoisia ovat pääsääntöisesti ainoastaan sellaiset toimenpiteet, joissa lopullisesti vahvistetaan asianomaisen toimielimen kanta kyseisen menettelyn päätteeksi; sen sijaan menettelyn kuluessa tehdyt toimenpiteet, joilla valmistellaan lopullista päätöstä, eivät ole kannekelpoisia. Virkamiesten tekemien kanteiden alalla päätöstä valmistelevat toimet eivät siis ole henkilöstösääntöjen

90 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja virkamiehelle vastaisia toimia. Sama koskee koeaikaa koskevaa kertomusta ja kertomuksia käsittelevän komitean lausuntoa koeajalla olevan virkamiehen irtisanomisesta tehtävästä päätöksestä.

(ks. 32–34 kohta)

Viittaukset:

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: asia T-69/92, Seghers v. neuvosto, 24.6.1993 (Kok., s. II-651, 28 kohta); asia T-324/02, McAuley v. neuvosto, 17.12.2003 (Kok. H., s. I-A-337 ja II-1657, 28 kohta); asia T-394/03, Angeletti v. komissio, 11.4.2006 (Kok. H., s. I-A-2-95 ja II-A-2-441, 36 kohta) ja asia T-95/04, Lavagnoli v. komissio, 17.5.2006 (Kok. H., s. I-A-2-121 ja II-A-2-569, 33 kohta)

Virkamiestuomioistuin: yhdistetyt asiat F-27/06 ja F-75/06, Lofaro v. komissio, 24.5.2007 (Kok. H., s. I-A-1-155 ja II-A-1-835, 58 kohta)

2. Koeajalla olevan virkamiehen irtisanomisessa se, ettei nimittävä viranomainen hyväksy vaatimusta koeajalla olevan virkamiehen ja arvioijan kuulemisesta, ei merkitse puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen ja kontradiktorista menettelyä koskevien periaatteiden loukkaamista eikä huolehtimisvelvollisuuden tai henkilöstösääntöjen 24 artiklan noudattamatta jättämistä.

Henkilöstösääntöjen 34 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaate ei näet aseta nimittävälle viranomaiselle yleistä velvollisuutta kuulla koeajalla olevaa virkamiestä ennen irtisanomista koskevan päätöksen tekemistä, eikä tällaista velvollisuutta ole edes silloin, kun kertomuksia käsittelevä komitea on tätä toivonut.

Huolenpitovelvollisuus puolestaan kuvastaa oikeuksien ja velvollisuuksien tasapainoa, joka on luotu henkilöstösäännöillä viranomaisen ja viranomaisen palveluksessa olevien toimihenkilöiden välille, ja se edellyttää, että kysymyksen ollessa virkamiehen asemasta hallinto ottaa huomioon kaikki seikat, jotka voivat vaikuttaa sen päätökseen ja että näin tehdessään se ottaa huomioon yksikön edun lisäksi kyseisen virkamiehen edun. Sama koskee tilannetta, jossa se päättää koeaikaa koskevista kertomuksista ja asianosaisen näitä kertomuksia koskevista huomautuksista, eli seikoista, jotka yhtäältä koskevat yksikön etua ja toisaalta kyseisen koeajalla olevan virkamiehen etua.

Henkilöstösääntöjen 24 artiklassa hallinnolle asetetulla avustamisvelvollisuudella pyritään virkamiesten puolustamiseen kolmansien toimilta eikä hallinnon omilta toimilta, joiden valvonta perustuu muihin henkilöstösääntöjen säännöksiin.

(ks. 50–53 kohta)

Viittaukset:

Yhteisöjen tuomioistuin: yhdistetyt asiat 10/72 et 47/72, di Pillo v. komissio, 12.7.1973 (Kok., s. 763, 16 kohta) ja asia 417/85, Maurissen v. tilintarkastustuomioistuin, 4.2.1987 (Kok., s. 551, 12 kohta)

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: asia T-96/95, Rozand-Lambiotte v. komissio, 5.3.1997 (Kok. H., s. I-A-35 ja II-97, 120 kohta)

3. Koeajan tarkoituksena on antaa hallinnolle mahdollisuus arvioida konkreettisesti koeajalla olevan virkamiehen soveltuvuutta tiettyyn virkaan, hänen tehtäviensä suorittamiseen liittyvää asennettaan ja tehokkuuttaan yksikön palveluksessa. Koeajan päättyessä hallinnon on pystyttävä palvelukseen ottamisen yhteydessä tehtyyn arvioon tukeutumatta arvioimaan, voidaanko koeajalla oleva virkamies vakinaistaa virkaan, jota hän tavoittelee. Päätös edellyttää kokonaisarviointia, joka koskee koeajalla olevan virkamiehen ominaisuuksia ja käytöstä ja jossa otetaan yhtä lailla huomioon koeaikana ilmenneet myönteiset ja kielteiset seikat.

Hallinnolla on laaja harkintavalta, kun se arvioi koeajalla olevan virkamiehen pätevyyttä ja työsuorituksia yksikön edun kannalta. Virkamiestuomioistuimen tehtävänä ei siis ole korvata toimielinten arviointia omalla arvioinnillaan koeajan tuloksesta ja julkishallinnon palvelukseen lopullisesti nimitettävän virkamiehen pätevyydestä, ellei asiassa ole tehty ilmeistä arviointivirhettä tai käytetty harkintavaltaa väärin.

(ks. 59 ja 61 kohta)

Viittaukset:

Ensimmäisen asteen tuomioistuin: em. asia Rozand-Lambiotte v. komissio, 112 kohta

Yhteisöjen tuomioistuin: asia 290/82, Tréfois v. yhteisöjen tuomioistuin, 17.11.1983 (Kok., s. 3751, 24 kohta)